

Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Bernhoft, H. L.; [H. L. Bernhoft] ; Udgivet af et Selskab

Titel | Title:

Den kongelige danske Skueplads

Udgivet år og sted | Publication time and place:

København : Trykt hos P. D. Kiøpping, 1820

Fysiske størrelse | Physical extent:

48 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.





Den danske

Stueplads

No. 1. 3.

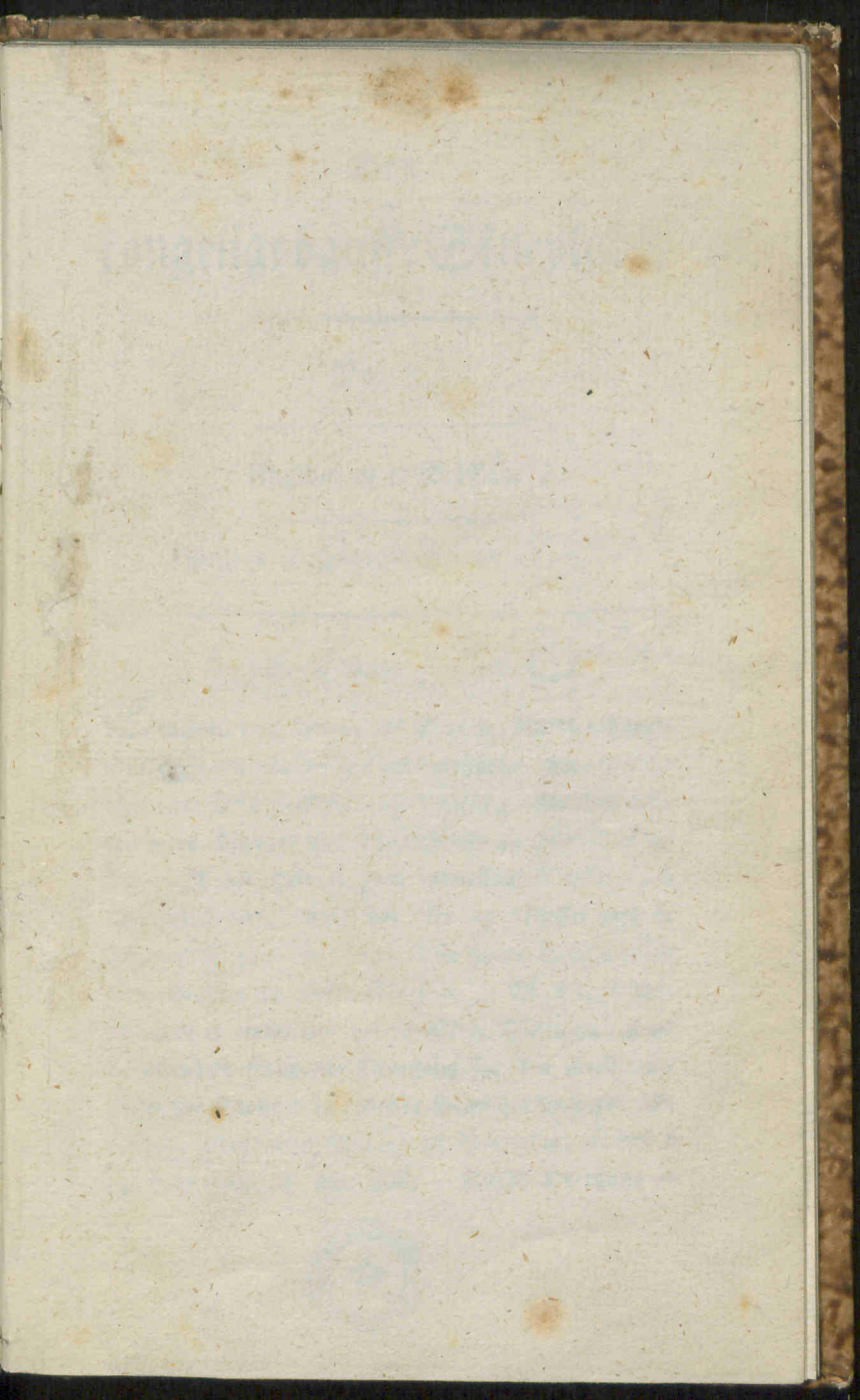
177-48-8

Det Kgl. Bibliotek



130026268479







Den
kongelige danske Skueplads.

No. 1.

Udgivet af et Selskab.

Forlagt af Hofboghandler B e e k e n.

Hvem af dem er Bruden.

Skuespil i 5 Acter, af Frue v. Weissenthurm,
et af disse underholdende Caracteerstykker, hvor Situa-
tionernes Mangfoldighed og Afveksling holde skadesløs
for deres Mangel paa overræffende og pirrende Ny-
hed. I det Hele et godt interessant Stykke, og
interessant især, fordi det ikke er belæffet med de
Elementer, som især i det sidste halve Seculum ere
forherffende i de tydske Skuespil. En Slags Uri-
melighed er imidlertid ved Stykkets Slutning, Frue
v. Wendels fræppante Dvergang fra den meest im-
ponerende Stolthed og bydende Haardhed mod sin elsk-
værdige Steddatter Maria, til Venlighed, Fromhed
og Erkiendelse af sine Feil. Denne Dvergang er

aldeles ikke nuanceret, og i Anm. Dine ikke tilstrækkelig motiveret ved Marias sidste Fromhed. Hun giver flere Steder for ligesaa rørende Exempler derpaa, uden at Moderens Hierte derved omstemmes, og Tilskueren kan derfor let bringes til at troe, at hendes Fortrybelse kun er fremtet, og grunder sig blot paa en Klogskabsregel, som byder at skikke sig i Omstændighederne, som saa meget forandrer sig til Marias Fordeel. — Mad. Spindler giver True Wendel meget sikkert og rigtigt; denne Skuespillerinde medbringer sædvanlig paa Theatret en Dact og en Fasthed i sin Rolle, som sielden i noget Moment forlader hende. — Stedbatteren Marie gav Mad. Andersen med en Uffylld og en sod rørende Fromhed, som maatte indtage enhver, som har Sands for disse skionne Egenheder, og som dobbelt maatte indtage under en saa ffign Form. Monologen af Jeanna d'Arc sagde hun med Underlighed og Følelse; men rimeligviis vilde hun have sagt den anderledes, hvis hun havde forestillet Johanna selv. — Mad. Bincks naive Scene som Nina gik meget net. — Hr. Liebe og Enholm som Elsterne Walner og Grønberg, spillede begge meget passende og behageligt. Hr. Enholm har ialmindelighed mere Talent for det Muntre; men Hr. Liebe gav ham denne Uften intet efter, og den Scene, hvori de ef-



ter nogen Forstillelse tilstaae hinanden, hvem af Sø-
 strene de elste, blev spillet med ikke almindelig Raff-
 hed. — At Hr. Dr. Ryge træder frem i en Bi-
 rolle, som i en Fuskers Hænder vilde blive ubemær-
 ket, og derved bidrager ikke lidet til at have et
 Stykke, som er beregnet paa Spillet, gjør Kunstne-
 ren Vre. — Hr. Rosenkilde som Kammerraad
 Blomme lignede vel meget, paa Maven nær, Kam-
 merraad Hippeldants: begge ere hiernehule, men den
 førstes Liv ere mere flygtigt-jovialt, og den andens
 mere burlesk-jovialt; i Grunden have de intet til-
 fælles med hinanden, uden Titelen, og hos os Skue-
 spilleren; det kan derfor kun lede til Ider-Associa-
 tion, men ikke til Sammensilling. Hr. Rosen-
 kilde har to Livudtryk: Jaer! og Gaa! og, naar
 saadanne komme alt for tidt og i flere forskellige
 Roller, gjøre de Spillet eensidigt. — I Theeselskabet
 ere de mest fremskikkende Personer: Ifr. Nissen og
 Mad. Liebe som Declamatricer, og Ifr. Jør-
 gensen og Hr. Stage som Karakterer. — Anm.
 formoder, at Ifr. Nissens Declamation af et
 Stykke af Faruk skulde være parodisk meent, og som
 saadan kan den nok gielde; men lidt udelicat er det
 vel mod Faruks Forfatter paa den Maade at bringe
 ham paa Theatret. Mad. Liebes Declamation
 med Chavlet var snurrelig nok. — Ifr. Jørgen-

fen som Frue v. Dürer fremstod med et ikke allene correct og sikkert, men derhos yderst piquant og livligt Spil. At denne Skuespillerinde studerer sit Fag, og afholder sig fra den især i Kunsten saa fordærvelige Feil, Skibdesløshed, fik Anm. denne Aften en ny Leilighed til at iagttage. — Hr. Stage har vidst at gjøre sin lille Rolle til en yderst pudsfeerlig Skabning; men han har ubentviol selv for megen Forstand til at lægge Vægt paa det Bifald, som ydes ham for det eneste Ord: „Godt!“ — Jfr. Sannes spillede den gamle Amme meget vakkert.

Mad. Jansens Benefice

bestod, foruden af en ganske net mimisk Prolog, af Skuespillet den Døvtumme, Syngestykket den dybe Sorg, og et nyt Divertissement af Hr. Fund. Det sidste var vel i det Enkelte ikke nyt, men Hr. Fund har Fortieneste af Sammensætningen, og af at bringe det paa Theatret, hvor det med Rette fandt Publicums Bifald. — Syngestykket den dybe Sorg er en meget net lille fransk Operette med mange moersomme Scener, og en, for Anm. ulærde Dren, smuk Musik. Hr. Frydendal havde den Aften hittet paa en ny Maneer til at give

den gamle Mand paa, og hans Talent svigter ham aldrig, hvor han træder frem som Komiker. — Den Døvstumme er et Drama, som egentlig er skrevet i samme Maneer, som de ingenlunde interessante Grædestykker, man engang saa hyppigt gav, men som ved sit Forhold til en virkelig rørende Gienstand med Rette opvækker Tilskuerens høieste Interesse. Det syntes ogsaa som om alle Theatrets mest udmærkede Medlemmer havde forenet sig om at gjøre Stykket ligesaa interessant, som den Sag, det behandler. Mad. Jansens Mimik var meget behagelig. Dette Udtryk saa trivialt det end maa forekomme mangen Læser, indslutter efter Anm. Formening allerbedst hvad han her vilde sige. — Hr. Dr. Ryge gav de l'Epée med en Følelse, som, enhver ufortalt, ingen anden er istand til at give. Anm. beundrede ham især de Steder, hvor hans Omhed for sin Eleve, afløste ham Lærere, virkelige Lærere; og hvor stor en Anstødssteen disse ere for Skuespillende af begge Kion, er tilstrækkelig bekiendt. — Alle givede isvrigt sine Partier i dette Stykke godt; Mad. Rosling boder fortræffelig paa de mange Scener, hvor hun maa sidde taus; Hr. Clausen var derimod ikke saa ganske heldig med sin hiertelige Rolle, om det kommer af Vanen, veed Anm. ikke; men da han ikke kiendte Stykket før, var han næ-

sten lige til Slutningen i Tvivl om hans Ret-
 skaffenhed kun var Hylkerie. — Hr. Lie be forfaldt
 igien denne Aften til sin altfor stærkt betonedede og
 haarde Declamation. — Hvis det Rygte, som for-
 talte, at Mad. Tansen den Aften havde givet de
 Døvstumme en Loge, er sandt, er det et vakkert
 Træk, som fortiente at blive bekiendt.

Jæ og Nei og Nonnerne.

Jæ og Nei, et lille Originalstykke efter en be-
 kiendt Anekdote, som Baggesen har behandlet i en
 Fortælling. Forf. Udførelse af den i sig selv vit-
 tige Idée er ikke vittig; men Stykket lader sig uden
 Riedsommelighed see, hvortil Mad. Spindlers
 og Hr. Stages muntre Epil mest bidrager. Dand-
 serinden Fr. A. Poulsen, som her fremtraadte
 som Skuespillerinde, saae forstrækkelig vilter og flyg-
 tig ud, hvilket klædte hendes Rolle ret vel; men
 hendes Declamation er just ikke udmærket. — Det
 yndede Syngestykke Nonnerne, er fra den drama-
 tiske Side mere underholdende, end Mængden af
 Syngestykkerne, hvor alt gierne er beregnet paa Mu-
 sikkens allene. Intriguen er ret vittig, og behager
 dobbelt, fordi den gaaer ud paa at frarive Kirken en ung
 Pige, hvilket for de fleste protestantiske Phantasier

er dobbelt tillokkende. — Hr. Bauer giver sin Bel-
 fort alt for mat og uden Ild og Lethed, som denne
 Rolle absolut maa have. Hans Syngestemme er
 reen og temmelig blød, men altfor svag. — Hr.
 Cetti som Frontin sang en fortreffelig Tenor, og
 spillede meget upaaklageligt. Hans Stemme er af
 en anden Art, end Hr. Sincks, og Anm. er endnu
 uenig med sig selv, hvilken han skal foretrække. —
 Mad. Rind som Euphemia interessant. Hun har
 en sød Fromhed i sit Ansigt, og dertil en vis me-
 lankolsk Blegghed, som klædede Nonnen meget godt.
 Hendes Sang til Harpen i 1ste Act indenfor Klo-
 stermuren, var ikke fri for falske og strigende Tø-
 ner. — Hr. Rinds Mafse og comiske Spil som
 Gregorius yderst moersomt. Hr. Rind er næst
 Hr. Frydendal den bedste comiske Skuespiller, vi
 have, og deres Fag er desuden for forskielligt, til
 ret at kunne sammenlignes. — Uagtet Anm. var
 næsten midt for Theatret, saae han dog i hele 2den
 Act, hvor et Bærelse i Klosteret forestilles, meget
 tydelig paa høire Side af Theatret en Skovdecora-
 tion, som var bleven staaende fra 1ste Act, uden
 at trækkes nok tilbage. Maskinvæsenet i det Hele
 er neppe vort Theaters Force; meget mere er det i
 betydeligt Forfald.

Cendrillon.

Fæehistorier, enten i Form af Dramaer eller Noveller, have for alle, hvis Phantastie ikke er sløvet ved en unyttig spidsfindig Klogt, noget saa Tiltrækkende og Underholdende, at de maaffee vilde være istand til, hvis deres Gebet blev udvidet og befolket med flere Væsener, at fordrive de huuslige dagligdagse Stykker fra Scenen, og de kiedelige Familiestudier fra Romanverdenen. Anm. vover saaledes at antage, at Cendrillon ikke flydter den herrevivende Muste og gode Epil allene, det udmærkede Bifald, den har fundet; men ogsaa for en Deel sin heldige Fabel. Mangen Tilskuer erindrer sig maaffee endnu at have hørt Sujettet som et Eventyr i sin Barndom, og hvor Ideeforbindelsen bringer den sidste med i Spillet, er ethvert usfordærvet Hierte, og med det ogsaa Phantasien fangen, og begge forenede overvælde let den kritiske sindede Forstand. Det er ikke almindeligt, at et Stykke hos os er bleven saa lidt givet som Cendrillon, og derhos vedligeholdt bestandig den samme Interesse for Opførelsen; thi af Kiebenhavnsskuespilbesøgende Indvaanere har vist enhver seet det een og de fleste to eller flere Gange. En synderlig Lighed finder Sted paa vort Theater fra det ene Aar til det andet, f. Ex. Anm. har ikke seet Cendrillon siden 1813.

og nu da det blev sidst givet, var han færbig at troe, at de samme Tilskuere stode der siden den Tid, da Bisaldsraabene, som afbryde den ellers fuldkomne Stilhed, netop komme de samme Steder som dengang. — Mad. Zinck grundede som bekiendt sin Lykke paa Scenen ved Cendrillon, og det er derfor intet Under, hun vedligeholder den samme Interesse for den lille Anine som dengang. — Mad. Rind og Mad. Liebe remplacere Mad. Frydenbal og Mad. Dahlén, og forekomme Anm. mere passende i disse Roller, end de sidste, hvis Alder var dem i Veien. I Mad. Rinds stille fromme Ansigt savnes imidlertid den for hendes Rolle nødvendige Hvashed, som Mad. Liebe derimod ikke undlader at give. — Hr. Zinck som Kongen synger fortræffeligt; men spiller — fløt ikke. — Hr. Rind som Baabendrageren Dandini, et Mynster paa at gjøre det Burleske behageligt; hans Formand C. Bruun var altfor burlesk. — Scenens fuldbendte Mester Hr. Frydenbal er som Baron Montefiascone ligesaa udmærket som overalt. Han behøver blot at sige Publicums Yndlingsreplike: ”Kom, Kavalier!” for at sætte alle Parterrets Hænder og Halse i den allerlydeligste Bevægelse.

Den Døbe,

eller Bertshuset fuld af Gæster, en fransk Ubetydelighed, som Publicum ret gjerne seer, paa Grund af Hovedpersonens umaneerlige og plumpe Dumhed. Dumheden er ægte eomist; men den maa være naturlig, og det Comiske falder bort og Plumphedens Element indtrænger sig i dets Sted, hvor, som her, alting er trukket ved Haarene, for at bringe noget latterligt ud deraf. De fleste Personer i Stykket ere alle ubetydelige; Dorbe og Dumhedens Repræsentant Junker Danière, ere de eneste affstikkende Karakterer. Hr. L i e b e giver Dorbe meget godt, han synes ret at have studeret sig ind i denne Rolle, som han allerede i lang Tid har spillet. — Hr. H a a c k som Junker Danière staae tilbage for E. Bruun i denne Rolle. Den sidste spillede den meget mere con amore, Hr. H a a c k vil bøde derpaa med Tilføjninger, som den sande Kunstner sjelden tager sin Tilflugt til. Han gjør Danière meer til Tølper, end til Døsmer, og det burde være omvendt. Anm. var denne Aften for sine Synders Skyld kommen i Parterret, og kom til at staae lige bag ved en dygtig Karl, hvis tappre Næver, som flappede ganske forfækkelig, vare i en saa uophørlig Bevægelse, at Anm. efter hvert Anfald behøvede at retablere sin Høreorganer, for at fornemme Ordene paa

Skuepladsen, og da Hr. Haack skulde lægge sig, og gjorde sig af en Serviet en Nathue med Horn i Panden, bleve bemeldte Næder saa uregierlige, at Ann. flygtede fra Parterret med et høitideligt Løfte aldrig at komme der mere.

Laura,

originalt Sørgeespil i 5 Acter af B. Bang. Denne Torf. forsøgte sig i Lyttspillet et par Gange, men ikke med det bedste Held. Det prosaiske borgerlige Sørgeespil synes han derimod at have tilegnet sig, saaledes at Ann. ikke veed noget i vor dramatiske Litteratur i denne Green, som overgaaer Laura. Schillers Cabale und Liebe har formodentlig været det Forbillede, som har foresværet ham under Udarbejdelsen, og ved Sammenligning af disse to Stykker vilde lade sig drage mangen Paralel; men Laura har desuagtet ikke mindre Fortieneste ved en rigtig Tegning, ret heldige Kraastanbringelser, og meget Oekonomie med de Hielpemidler, som staae til den tragisk-dramatiske Forsatters Afbenyttelse. Men da Torf. som billigt, afkrættet ved de mange strigende Exempler, har havt det sidste bestandig for Dine, og klogeligen sparet sig selv og Tilskueren til de sidste Acter, ere de første Acter noget matte, og man bli-

ver tilsidst fied af den uendelige Cabaleren. Med
 Hensyn paa den tragiske Virkning er det langt mere
 opvækkende, Hjertet langt mere sønderflidende, at see
 Kierlighed, denne Himlens og Naturens skønneste
 Affødning bukke under i Kampen mod en nedrig
 Hofcabale, end i Kamp med en uafvendelig Skjeb-
 ne, hvor tilsidst Forsynet og Religionen, som
 mæglende Magter træde imellem og opløse det
 Haarde og Ubsielige i Skiebne til en sød
 Bemod, idet Diet og Hjertet bortdrages fra Trængs-
 lernes og Kummerens Dale, og underlig bevæget
 af en rørende Anelse kaster et Blik ind i en Re-
 gion, hvor ingen Slange ligger under Roserne, og
 intet gabende Svælg af Skiebne ligger imellem de
 ved tusinde usynlige Traade forenede Sieler. Saa-
 ledes bliver Sørgespillet Laura først ret interessant
 mod Slutningen, da Kabalen træder hen i Bag-
 grunden, og de Elskendes frie Villie udtale sig i
 Handlinger, som drage en uundgaelig Følge efter
 sig. Fra det Dieblæk af, at Alonzo i Vildelse saa-
 rer Tyrsten, og Skiebne, som nu har udseet ham,
 og som man af det Foregaaende maa slutte, og
 saa hende, til sit Offer, træder i dens Sted, op-
 hører Kabalen og Laura bliver et virkeligt Sør-
 gespil. — Noget saa sødt, saa usigelig og inder-
 lig rørende som Mad. H e g e r s Epil i Donna

Lauras Rolle vil vanskelig kunne findes. Det Hef-
tige kan hun ikke give, men hendes brudte Stemme
knuser Hjertet, hendes besieledede og forklarede Blik
synes allerede at have hævet hende over Støvet.
Hendes endnu ungdommelige Figur og Ansigt gjør
det til Held for Theatret sandsynligt, at hun endnu
i flere Aar vil kunne vedblive at give den første
Efterinde i Tragedien, og uden at misliende dens
eller deres Værd som maatte supplere hendes Plads,
troer Anm. at ingen vilde være eller blive som hun
er. — Hr. Liebe som Alonzo havde en af sine
heldigere Aftener. Naar han som den Aften afhol-
der sig fra den haarde Declamation, vil han, uden
at have noget udmærket Talent, dog behage paa
Skuepladsen. Hans vanvittige Scene gav han me-
get godt, og den er ikke let, fordi denne Vilbelse,
da den er forbigaaende, ikke kan udtrykkes ganske
bestemt. Hans sidste Scene, især Slutningsreplik-
ken, da han dræber sig, gav han med Kraft og In-
derlighed. — Mad. Spindler som Grevinden correct
og sikker. — Mad. Andersen som Isidora skion
og huld, som hun altid er. — Dr. Ryge og Mad.
Rosling som Alonzos Fader og Moder sig selv
værdige. — Hr. Hafs som Broderen meget god.
Hans Holdning, Mine og Declamation mere, end
hvad man er berettiget til at vente af ham, naar

man ellers har seet ham. — At føre Mad. Poulsen ind i Tragedien, fordærver kun Effecten, saaledes ogsaa her. — Hr. Winslow sen. var en yderst flau Fyrste, han lover ikke at blive meget. — Men i det Hele tør Anm. troe, at de denne Aften ikke talrige Tilskuere gik tilfredsstillede hjem; det eneste som med virkelig Tøse kunde opvække Misfornoielse, var den afskyelige Uorden og Stoi i Maskinerne, som ingen Ende fik, og aldeles tilintetgjorde saavel Illusionen som Virkningen i flere end een ikke ubigtig Scene.

De lystige Passagerer,

et ret moersomt fransk Stykke, som ikke synes at gjøre nogen Fordring paa andet, end en Aftens Underholdning, som er glemt i samme Dieblit, den er forbi. Denne Bestemmelse opfylder det ret godt, og paa vor Scene bliver denne ephemeriske Tilværelse betydelig hævet ved et fortreffeligt Epil. Rollerne ere rigtig nok ikke vanskelige, de spille sig næsten selv. Hr. Lindgreen er mesterlig og Hr. Clausens Epil saa lunefuldt og vel vedligeholdt, at man ikke bør ønske mere. — Fr. Astrup forhauser endnu bestandig ved en fast evig Ungdom, og ungdommeligt Liv. — Hr. Liebe er til Stykkets

Held kommen i Hr. D u e s Sted som Skuespilleren. — Hr. H a a c k er her som sædvanlig noget overbreven, hvilket er at beklage, hos ham, som ikke behøver at overdrive, for at være comisk.

D.Hr. Dr. Ryges og Liebes Declamatorium.

Siden Foersoms Tid har denne behagelige Kunstnydelse ikke fundet Sted, men da Forsøget nu er gjort paa ny og blev optaget med saa meget Bifald, tør man vente, at det ikke vil blive det sidste. Den Velvillighed, hvormed Theatrets og Capellet's Medlemmer ved saadanne Leiligheder understøtte hinanden er meget agtværdig: den har ikke altid fundet Sted. — Mange Gange har Anm. savnet Foersom paa Theatret, men denne Aften var hans Minde mere levende end sædvanligt, og da hans Efterfølger paa Scenen Hr. L i e b e med elleværdig Tølelse sagde i Prologen: "Theones Foersom har sin Shakespear funden!" tænkte vist de fleste Tilskuere med vemodig Erindring paa den bortgangne ædle Kunstler, som kun alt for tidlig tabtes. Foersoms ægte og høie Sands for Poesien, gjorde ham, trods udvortes Vanskeligheder, til en virkelig genialist Declamator, og gav ham Mod

til at bryde sig en hos os ny Bane. Hans Bestræbelser lykkedes ham, og saalænge han endnu mindes, vil en Aftens Underholdning som den nærværende stedse gienkalde vemodige Erindringer. At man lod Declamation og Musik afveerle med hinanden var ret hensigtsmæssigt; men Anm. maa tilstaae, at Goersoms Declamatorier interesserede ham mere, selv med mindre Mangfoldighed, og det fornemmelig af den Grund, at Valget af de fremsagte Stykker i Almindelighed var bedre. Af de 29 No. som udgjorde dette Declamatorium, vare 6 Musiknummere, og de øvrige, Prolog og Epilog fraregnede, 21 No., ifkun 7 originale Stykker og 14 oversatte, hvoraf Nogle endog saare ubetydelige Bagateller. Et saadant Valg synes ikke hos Kunstnere, af hvem man med Rette kunde vente det, at vise nogen høj Interesse for Fædrelandets Poesie. Den danske poetiske Litteratur staaer i dette Dieblis i en saa rig Blomsterflor, at Danske ikke behøve at laane af Fremmede, for at tale til Danske, og skulde Laan finde Sted, maatte det være af det meest Udmærkede, som de Fremmede besidde.

(Fortsættes.)

Den

kongelige danske Skueplads.

No. 2.

Udgivet af et Selskab.

Forlagt af Høfboghandler Becken.

Shr. Dr. Ryges og Liebes Decla- matorium.

(Fortsat.)

Musiknummerne vare en af det kongelige Kapel fortreffelig ndført. Sion Duverture af Boyeldieu, 2 Terzetter af samme Componist og 3 Solos-
arier, nemlig: en af Kunzen, sungen af Mad.
Dahlén med megen Blødhed og godt Foredrag;
en Arie af Mozart, udført paa italiensk af Sfr.
Brza. Denne Sangerinde har ligesom Sfr. Løff-
ler i den sidste Tid gjort heldige Fremskridt. Sfr.
Brzas Stemme er af Naturen noget skærende;
men begynder mærkelig at afrundes, og denne Af-

ten sang hun især flønt. Den treble Urie af Boyel-
bieu udførte Hr. Cetti med fortræffelig fuld Ten-
norstemme.

Uf Theatrets kvindelige Personale fremstode:
Mad. Andersen, Hfr. Sjørgensen, Mad.
Liebe, Mad. Spindler og Mad. Dahlén
som Declamatricer. — Mad. Andersen's Decla-
mation er baade correct og behagelig, og hendes
Armbevægelser rigtig anvendte og smukke. Inge-
manns skionne Digt: Athene blandt Kunst-
nerne, som imidlertid nok mere skikker sig for
Læsning end for Declamation, blev paa hendes Læ-
ber meget besiet og inderligt. Hendes andet Stykke
Livets Farver efter Treizke behagede ikke saa
meget. — Hfr. Sjørgensen's Declamation er om-
muligt endnu mere correct, men den er derhos for
afmaalt og maaskee vel langsom. Paaskemor-
gen efter Prækel kunde tilstede denne Langsomhed;
men i Bùrgers Digt: Keiseren og Abbeden,
meget godt oversat af Rahbek, havde den ikke hjem-
me, ogsaa savnede man her den nødvendige comiske
Kraft. Hvis Hfr. Sjørgensen en anden Gang
træffer et bedre Valg, er der ingen Tvivl om, at
hun vil være en særdeles god Declamatrice. — Mad.
Liebe declamerede et Stykke kaldet Tro og Mod



efter Laun, en fuldkommen prosaisk Fortælling paa Vers. Mad. Liebe maa vælge comiske Digte, hvis hun vil declamere. Scenen med den gamle Frakke i Forening med Dr. Ryge, gav hun meget vel. — Mad. Spindler, som i Foersoms Declamatorier har viist hvad hun kan være i dette Fag, nedlod sig denne Aften til at fremstaae med en slibrig Ubetydelighed kaldet den syge Landsbypige efter Castelli, som hun fremsagde saa naturligt som muligt. — Mad. Dahlén gav et muntert Stykke: Den Lykkeliges Skjorte efter Langbein meget net. Hvis hun holder sig til deslige lette Stykker, vil hendes Declamation gjøre Lykke. Det virkelig tragiske eller comiske vil derimod neppe lykkes hende.

Uf Skuespillerne fremstillede sig, foruden Hr. Dr. Ryge og Hr. Liebe, Hr. Instructeur Lindgreen, Stage, Haack, Hass og August Bournonville. — Hr. Dr. Ryge havde valgt lutter comiske og oversatte Stykker, nemlig: Egteskabelig Lykkesalighed, et forslidt Spotterie paa Kvindens Magt over Manden; Den landlige Egn i Tordenveir, et meget vittigt Stykke efter Richard Roos, ved Rahbek, som findes i det sidste Hefte af Hesperus, hvilket Hr.

Dr. Ryge foretog ypperligt. Fremdeles: Spøgeslet efter Gellert. — Svaret paa Miaarsdrenge's Mandighed af ham selv og den gamle Frække efter Woss, i Forening med Mad. Liebe. Hvor udmærket Hr. Dr. Ryge er som comist Declamator stadfæstede det hele denne Aften meget vel besatte Huus med et udeelt Bifald. Anm. undrer sig dog over, at vor første tragiske Skuespiller ikke lod sig høre i det alvorlige Slags, hvori han uden tvivl ogsaa vilde indhøste sortient Bifald. Epilogen af ham selv var meget lunefuldb, og eenstemmig lod fra alle Kanter: „Han er ubetalelig,“ da den var fremsagt. Anm. bekiender, at en saadan Epilog tilfredsstiller ham mere, end al den Bombast, som man har faaet en Anden til at skrive op for sig, og som man sædvanlig efter et Benefice fremstaaer med, for at bevidne Publicum i høie Phrafer sin umaneerlige Erkiendtlighed. — Hr. Liebe fremsagde en ret smuk Prolog, Jordens Deling efter Schiller, ikke just et af denne udmærkede Digters bedste Stykker, samt Skovkirken og den sølsomme Jordekærd, begge af Dehlenschläger. Hr. Liebe medbringer paa Scenen en vis elskværdig Personlighed, som undertiden boder paa et mindre distingeret Talent. Som Declamator vil han i det Stille og Blide befinde sig i

sin rigtige Sphære. Han rappellerer Heger, uagtet han ikke har dennes fuldttonende Organ. Skovkirken fremsagde han bedst, med stille Inderlighed. I den sælsomme Jordefærd, hvor det Stærke undertiden skulde udtrykkes, blev han for haard; i de andre stillere Momenter deraf var han derimod meget brav. — Hr. Instructeur Lindgreen fremsagde Mikkel Madsens Comediegang, et lille Stykke af D. Wolff meget godt. At det just kunde kaldes Declamation, er Anm. ikke tilbøielig til at troe. — Hr. Stage fremsagde Wessels vittige Digt: Smeden og Bageren med meget behagelig comiss Declamation. Anm. lagde med Fornoielse Mærke til hans Afholdenhed fra at ville overdrive, som ikke noksom kan anbefales Komikerne. — Hr. Haack declamerede den døende Kriger af N. T. Bruun med kraftfuld Inderlighed; hans andet Stykke Undtagelsen, en lille vittig Ubetydelighed efter det tydske tog sig meget godt ud i hans Mund. Det tørre Ironiske er Hr. Haacks Tag; han vil deri altid vinde Bifald, naar han som her undgaaer det Sogte og Overdrevene. — Spilleren af Dehlenschläger blev fremsagt af Hr. Hafs med Følelse og Kraft, dog ikke uden hans sædvanlige ufskionne Fordreielse i Miner og Stillinger. — August Bournonville var

Nia a r e d r e n g e n, som faaer en lang Tobakspibe til Belønning for sit mandige Sindelag, og fremsagde derpaa Tilstaelsen efter Rörner. Ne han gjorde det godt, er ingen Tvivl om; men han har neppe godt af formeget Bifald, det maa nødvendig fordærve ham. Hvis en Dreng faaer andre Indbildninger om sig selv, end at han er en Dreng, staaer han Fare for, at blive det sin hele Levetid.

Korsridderne.

Dette udbasunede Stykke er i det Væsentlige forskielligt fra Kosebues sædvanlige huuselige og blødhiertede Materier, da det spiller i en anden Tid og under andre Forhold end de dagligdagse; men Begjæstring savnes deri overalt. Desuden er den løse Sammenknytning af Begivenhederne, Kosebues characteristiske Stempel, alt for fiendelig til at gjøre det til et virkeligt godt Stykke. Karaktererne bevare sig ikke, og den langtrukne udspændte Handling især i femte Act holder Tilskueren vel meget paa Pinebænken. Til sidst maa et halvt Vidunder raade Bod paa Ulykken, og for at gjøre det ganske complet, et heelt Vidunder, nemlig den meget protestantiske catholicke Biskop staae Hovedet paa Sommer. Men Graven, denne velsignebe søde Grav i 5te Act, som

afsløffer alle Damernes Læber et: „Ah!“ er dog den bedste Lækerbidsten i det hele Maaltid. Ahn. Kunde ikke bære sig for at huske paa den comiske Digtets Forslag for nogle Aar siden: (S. L. Heibergs Julepøg og Nytaarsløier) at indmure Pagen i Blanca i Graven i Korsribderne. En anden herlig Ingredientse er Gitterværket i 4de Act, som Abbedissen trækker for sig: Skade for Illusionen var det, at Hr. Ståge løb saa ivrig derimod, at han nær havde revet det overende. Altsaa Graven og Gitteret og Klosterkirken, som i mere end 5 Minutter hang og dinglede i Luften, gjøre Korsribderne til et godt, det vil sige et yndet Stykke. — Hr. Ståge giver Balduin v. Eichenhorst med megen Kraft og Varme. Det er af den Sort Røller, som ere skrevne for at Skuespilleren kan brillere. — Mad. Hegers Emma var i samme Maneer, som hendes fæste Røller, from og blid. — Abbedissen Celestina, en ganske fortegneth dramatisk Skizze gives af Mad. Rosing. Det er beundringsværdigt, at man kan spille som hun, naar Rollen selv arbejder saameget imod et godt Spil. Celestina er nemlig i de første Acter heftig og stræng, men giver Prøver paa et godt og sølende Hierte. I de sidste Acter, især i den 5te er hun en kvindelig Hyæne. Saameget som muligt da at bevare Skinneth af hvad hun først har

været, bliver Skuespillerinden overladt, og Mad. Rosing veed at vedligeholde det saavidt det er muligt. — Portneressen Salome blev ret vel givet af Mad. Liebe; men ved denne Rolle maa Anm. undre sig over den sølende følsomme Digter, som tilsidst ikke lader falde et Ord om hendes Skiebne, efterat hun er sat i Hullet, og lader Tilskueren gaae bort i den piinlige Uvished, om hun bliver reddet eller ikke. — Hr. Dr. Ryges Emir er kraftfuld og ædel, hans Masse ypperlig. — Emirens Datter Fatime, som spiller næsten hele Tiden under Sløret, blev givet af Mad. Andersen, som gjør sin Faders Ord til en paafaldende Sandhed, da han tager Sløret af, og siger til Balduin: „Hun er skion!“ — Den meget tolerante og fejelige Biskop blev givet af Hr. Due, videre kan ikke siges derom. — Birollerne, hvoraf nogle ere temmelig vigtige, blive tilhobe ret vel givne, saa hvis Stykket var ligesaagodt som Spillet paa vort Theater, vilde Korsridderne være et Kunstværk, istedetfor et Gufferie.

Fanchon

Spygespil i 3 Acter, Musikken af Himmel, ikke himmelsk, men ret smuk. Texten er, de stødende Usandsynligheder som hvert Dieblisk indtræffe, uagtet nogenledes underholdende, fordi Personerne dog ikke

ere saa ganske hverdagslige. Paa den hemmelige Belgiorenhed og høimodige Foragt for Penge kender man Forsa'teren. Chaque fou sa marotte siger Ordsproget. I den megen naturlige Naturlighed, som findes i dette Stykke, er Fanchons Rigdom en heist unaturlig Naturlighed. Man hverken oplyses rigtig om, eller kan tilstrækkelig begribe, hvorfra den kan komme, allerhelst da hendes strænge uplettede Dyd ikke tillader frivole Forudsætninger. Medens Aviserne fortælle om Savojarder, som i Paris og London crepere i Virkeligheden paa Gaderne af Hunger og Kulde, see vi i Kjøbenhavn i Fictionen en Savojardinde, saa rig, som om hun havde vidst at tilvende sig Fortunatus's Pung. En Elsker, som fornægter sin Stand af Rierlighed er en altfor sædvanlig Ingredients til at komme i Betragtning som noget Stødende; dertil har han alt for mange Exempler for sig. Men hans Tante, den høiadelige Dame, i hvis Navn den mere end ædelmodige Fanchon uddeler Belgieringer, er en desto større Inconsequents. Hun træder ind i en kort Scene, forud indtaget mod Fanchon, og udrustet med en høiere Stands hele prætenderede Annækselse mod den ringe Licespillerinde, men i mindre end 10 Minutter er hun omskabt til det allertoleranteste Væsen af Verden. Efter hvad hun troer

om Fanchon, maatte hun have ganske andre Beviiser for at omstemmes, end Fanchons eget Udfigende, som hun har dobbelt Grund til at mistænke. Personernes Handlinger paa Skuepladsen kunne ialmindelighed ikke være saa fuldkommen motiverede som Handlinger i Livet; men fordi Motiverne til Handlinger i det virkelige Liv ikke altid er tilstrækkelig indlysende, berettiger det ingenlunde den dramatiske Forfatter til at indføre umotiverede Handlinger paa Skuepladsen, hvor Tilskueren maa vide Uarsagen til hvad han seer, hvad enten denne ligger i de optrædende Personers eienbommelige Karakter eller Følelse, hvad heller den frembringes ved fremsatte indvirkende udvortes Omstændigheder. — Hvad der egentlig gjør dette Stykke interessant er Fanchons Karakter, og den særegne Contrast mellem Lirerpigen fra Savojen og Modedamen i Paris; og hvor Fanchon bliver givet med saa megen Ynde, som hos os, vil hun altid trække Tilskuere til sig. — Mad. F i n c k har denne elsteværdige Uafhængighed og Uvungenhed, (bedre Unbefangenheit) som behager alle Stænder og Aldere, uden at de fleste rigtig selv vide hvorfor. Abbedens Arie, som hun synger i 3die Act, foredrager hun især fløint. — Kammerpigen Florine gav Mad. F i e b e i den ægte Soubrette-Maneer, dette er usfridig hendes Tag, og hun er vist den bedste Soubrette, vor Theater har,

eller i lang Tid har havt. Den smukke Arie, hvor med hun begynder 2den Act er hendes bedste Synsgepartie i den Rolle. — Mad. Clausen har som den gamle Frue ondt ved at giere, for at give Noget taaleligt; men det er ikke hendes Skyld, hvis hendes Scene ei tager sig godt ud. — Mad. Poulsen er som den lille Adels ikke saa elskværdig, at man kan bifalde St. Luce, som staaes for hendes Skyld. — Hr. Dr. Ryge som Abbé de l'Attaignaut var fortreffelig paaklædt og mafferet, hans Epil derhos meget fint; Rollen faaer i hans Hænder en vis Værdighed, istedetfor mangen Anden vilde gjøre den til en Caricatur. — Hr. Zinck som den til Maler forklædte Oberst spillede bedre end sædvanlig. — Hr. Enholm som Officieren St. Luce gav meget vel den elskværdige Galning. Det er Skade for Theatret, hvis Hr. Enholms tiltagende Førlighed gjør ham uskikket for det Slags Roller. — Hr. Kruses Næse i Tapetmagerens Rolle var unægtelig meget god; men om han selv ikke gjorde vel meget af Spasen, især i 3die Act, er et andet Spørgsmaal. Til fuldkommen Bajazzo med uødvendige Grimasser bør Skuespilleren aldrig fornødesig, allermindst paa et kongeligt Theater. Men Maadehold er en vanskelig Sag; uden Smag vil man aldrig finde Middelveien, men med Smag og

Grace bliver det vittigt, som berøvet disse Egenskaber er pøbelagtigt. — Hr. Rind som Fanchons Broder, André viste sig igien som den sande comiske Mester. Hans forundrede Ansigt og ganske særegne Diekast ved det fornemme Selskab, hvori han træffer sin Søster, er meget mere værd end alle Tapetmagerens samtlige Grimasser. Anm. troer desuden, efter hvad han har seet, at Hr. Rind har af alle Stuespillerne den mest Dandseffole. — De øvrige mindre vigtige Personer bleve alle meget vel udførte, Urtekræmmerens Rolle undtagen, hvori Hr. Lund var intet mindre end lystelig at se til.

Hagbarth og Signe.

Tragoedie i 5 Acter af Dehlenschläger. I Hagbarth og Signe bruser ikke den ungdommelige Digteraand saaledes som i Digterens ældre Stykker. Man mærker allerede der, at han er bleven ældre. Der er derfor bleven Tid for en mere correct Tegning, og mere Beregning af hvad Emnets Behandling tillod at indføre. I Sammenligning med Uxel og Valborg, taber det ihenseende til den tragiske Virkning, og det især, fordi man i hiint Stykke seer de Elskende ved Maalet, og seer deres Lykke med eet Knust i Støvet, saaledes at ingen Redning mere er

at haabe, hvorfor ogsaa de to sidste Acter ikke have saa høi Interesse, som de tre første. I Hagbarth og Signe seer man de Elskende ved hvert Dieblit længere fra Maalet, og forberedes derfor den hele Tid paa det smertelige Slag, som skal ramme dem, og som man alt for vel føler ikke kan udeblive. Der ligger derfor ligesaa det Dieblit, at Hagbarth gaaer i Kamp med Alf noget Dødt og Sørgeligt i det hele Stykke, som bortskræmmer den Deeltagelse, man saa gjerne vilde føle, og som man ei kan skænke de Haabløse; man kan kun lide med dem. Dette ligger vel for en Deel i Emnet selv. Den gamle Romance, som det er taget af, er troligt afbenyttet, og alle de skionne Træk den indeholder, vel anvendte; f. Ex. det rørende Træk med Haarloffen, som Hagbarth ikke vil overslide, og som synes her næsten at være en Anachronisme, da hiint Old med dets haarde Kraft ikke synes at tilstede Noget saa romantisk blødt som dette Træk. At Hagbarths tiltænkte Dødsmaade ved Opsørelsen er forandret, er vist rigtig beregnet.

Dehlenschlägers Stykker have næsten alle ved deres Opsørelse paa Theatret havt det Uheld at blive forfuskede i som oftest ikke uvigtige Biroller, og saaledes at fremvise Middelmaadighed og Fortræffelighed i skrigende Contraster. Hagbarth og Signe deles ogsaa denne Skiebne. — Num. kunde ikke andet

end hos sig selv sammenligne Hr. Stage med Foersom, som han i Roller som Hagbarths saa tidt saae. Foersom var mere Digter end Skuespiller. Man mærkede altid, at han følte mere end han var istand til at give; han fremstod med en vis Bæddenhed, en Følelse af Mangel paa Kraft, og derhos den inderligste Interesse for sin Helt. Hr. Stage leger med sin Rolle, den synes at falde ham let. Langtfra Anstrængelse for at vise Kraft, synes det meget mere, som om han maa gjøre Vold paa sig, for at spare den til de rigtige Diebliske. Ogsaa er alt Udvoortes, Udseende og Stemme for ham i denne Rolle. Hans Spil med Rosen i 1ste Act, var især i Anm. Værd bemærket. Scenen paa Taarnet var den mindst heldige, og Taarnvogteren gjorde ogsaa alt sit til at betage den sin Virkning. Hans Anstand og stolte Blik er meget passende, og Følelsen af Karakterens Værdighed forlader ham ikke. Slutningsreplikken, hvori han ligesom vilde udpresse den Kraft, han havde tilbageholdt, blev stærk og kraftfuld, men Declamationen for ilende. — Mad. Zinck som Signe fremstod i et Fag, som egentlig ikke er hendes. Hendes Ynde og Natur bliver hende imidlertid altid troe. Den tragiske Styrke vil hun aldrig give; men hendes Ansigt, Gestalt og Stemme bære Præget af en reen vennehuld Siel. De mange Skionne, de mange

egte poetiske Steder, hendes Rolle har, hvor Skuespillerindens Declamation især skal komme hende til Hielp, bleve ikke fordærvede, men selv med al sin indtagende Vnde kunde hun ikke hindre, de jo stundom bleve vel matte. Døds-scenen er meget lang og vanskelig. Ann. som deri villig erkiender hendes Fortreffelighed, fremsætter blot som noget, den agtværdige Skuespillerinde, hvis hun seer dette, nærmere vilbe overveie, om hun ikke var for vaandefuld, istedet for at være smertefuld. Alt havde mere Udtryk af Legems end Sielslidelse, og Ann. vil heller ikke nægte det kan have nogen Grund, da hun nu, da Hagbarth er død, og veed hun snart samles med ham, næsten kan tænkes fri for al Sorg, og saaledes allene kan overlade sig til Dødens legemlige Kval, som raser i hendes Indre. — Mad. Rosing som Dronning Vera den prøvede sikkre Mesterinde. — Hr. Enholm som Alf ikke i sit Fag, hans glade Udortes bærer ikke Præget af Elfskovs smertelige dybe Savn og Længsel efter Gienforening. Han gjorde hvad han kunde, men dette Indtryk kunde ei udslættes. — Den viltre godmodige Ulger gav Hr. Winsløv jun. Publicum paaffionnede den Anstrængelse, hvormed han spillede; hans Stræben efter at blive Mester af sin Rolle var umiskenkelig og ikke uden Talent. Hvis man brugte ham saameget

som Hr. Winsløv sen., vilde han i kort Tid vinde Yndest, da han har langt mere Talent, end denne. — Hr. Haack var som Hamund fortreffelig. Hans Stemme, hans naturlige Hjertelighed, forenede sig for at gjøre hans Spil meget interessant. Scenen hvori han doer, gav han især med ægte tragisk Kraft og Sandhed. — Hr. Holm sang sine Arier meget godt; hans Tenor er dyb og reen. Den deilige Arie han synger ved Taarnet, svarede aldeles til Hagarths Ord: "at den Tone sandt en Gienklang i Hjertet!" — Taarnvogteren, Anm. huffer ikke rettere end det var Hr. Heinsvig, troede nok han spillede i en af Holbergs Comoedier, efter hans Declamation at domme, man saae kun lidet af ham. — Hr. Torshøj som forestillede Herolden, som træder i Land, lod til at være saa angest, at han rystede som et Espeløv, saa det ret gjorde Anm. ondt, at see en Mand, som er kommen ind i et Fag, hvori han ikke engang nogenfinde vil levere noget taaleligt.

Anm. I næste No. om Hr. Stages Benefice, Jocunde, Henrik den 5tes Ungdom m. Fl.

kongelige danske Skueplads.

No. 3.

Udgivet af et Selskab.

Forlagt af Hofboghandler Beeken.

Hr. Stages Benefice.

Som dramatisk Kunstværk kan intet maadeligere Stykke tænkes, end den saameget loyprisede *German von Unna*. Enhed i det Enkelte, eller Sammenhold af det Hele er ikke hverken at søge eller finde der: det hele Stykke er sammensat af svulstige Replikker, bombastiske Phraser og Tirader, paa det allerløseligste sammenknyttede; men theatralisk er det, det vil sige, det blænder ved pragtfulde Optog og Dragter, henrivende Musik og Dands, og sieldnere Decorationer. Hvor næsten alle Kunster forene sig, for at omhylle en dramatisk Beenrad med et glimrende Gevandt, er det rimeligt, at det poetiske Værd glemmes, eller

tages mindre i Betragtning. Herman o. Unna bliver saaledes et meget seeværdigt, men ingenlunde et læseværdigt Stykke. Den Pragt, hvormed dette Stykke gives er paa vor Skueplads udmærket, Musikken udføres fortreffelig, Mad. Schall danser til Fortryllelse, og den hemmelige Ret indfører Phantasien i en ny ubekiendt Verden. Stykket var denne Aften besat med alle Scenens Mestere, og udførtes derfor, som man kunde vente, ypperligt. — Hr. Stage giver Herman med Kraft, Anstand og Værdighed. Den bedste Side ved hans Spil er, at han undgaaer en Feil, hvortil Rollen selv giver saamegen Anledning, den nemlig i de lange moralske Forelæsninger, han maa holde for Keiseren, at forfalde til en prækende Declamation. — Mad. Zinck som Gda Münster er inderlig elskværdig; men i Scenen i den hemmelige Ret for rolig, især i Begyndelsen. — Sfr. Jørgensen's Prindsesse Ratibor opvækker ikke den Uffsky, som Tendenten fordrer. Hun declamerer med Synd og Præcision; men Minespillet savnes, dog dette vil nok komme hos hende; thi kan nogen ung Skuespillerinde opvække Forventningen af en tilkommende Mesterinde, saa er det hende; men selv det udmærkede Talent kræver Tid og Flid, for at blive mere end blot Talent. — Mad. Heger som Keiserinden, Dr. Ryge som Münster, Hr. Claus

sen som Kunzmann og Hr. Liebe som Keiseren, alle i mere eller mindre Grad fortreffelige. Dog vilde det være godt om Hr. Liebe kunne vænne sig til at være mindre forlegen med den lange Rejsefærde, da den Uleilighed, han har med hvert Dieblæk at holde Styr paa den, støder Diet. — Hr. Frydendals Greve af Unna var ikke meget tragisk eller vorende i nogensomhelst Maade. Det forekom Anm. som han selv slet ingen Behag fandt i sin Rolle.

Henrik den Femtes Ungdom.

Et fransk Stykke, som spiller i England; men hvori de optrædende Englænderne aldeles have franske Sentiments, ligesom Tyrkerne og Grækerne i de franske Tragedier, som uillegeme sproget ogsaa have antaget Franskmændenes Egenskaber. Henrik den Femtes Ungdom er en let, forholdsvis Ret; og var Prindsen en Pariser, var Stykket hvad det skal være, nu derimod ikke, da alle paa Kaperecapitainen nær, som ikke er fuldt saa fransk som de øvrige, slet intet engelsk have ved sig. Stykket gaves her den 16de Marts, efterat Gud veed hvor mange forandrede Bestemmelser, om hvilket Stykke skulde gives, samme Dag havde fundet Sted, saa Skuespillerne formo-

dentlig maatte spille uden Prøve, Den meget gode Udførelse fortjener derfor dobbelt Roes, fordi Prøven er efter Anm. Mening uundgaelig fornøden, for at give det Hele Samklang, saa at ikke de optrædende Personer spille som hver i sit Stykke og i en ganske forskjellig Maneer. — Hr. L i e b e som Prinds Henrik og Hr. S t a g e som Rochester gave deres Partier med Raffhed og Liv. Hr. L i e b e overgik mange Steder sig selv, og den Forlegenhed, han i Værtshuset befinder sig i, udtrykte han særdeles vel. — Hr. R i n d s Mesterspil i Capt. Coops Rolle, og Hr. B a u e r s ungdommelige Munterhed understøttede Stykket værdigen. — Mad. S p i n d l e r gav Lady Clara ikke ganske uden Affectation. — Mad. P o u l s e n var meget net og godlidende som Miss Betty, kunde hun vænne sig til et smukkere Smil, vilde hun være behagelig i denne Rolle.

Joconde.

I Ariostos Orlando furioso fortæller en Vert Saraceneren Rodomont, som er i ondt Lune, den flibrige Episode om Giocondo og hans Reise for at søge galante Eventyr, som udgjør Emnet til dette Stykke. Hvo som kender enten den italienske Original, eller Lafontaines franske Bearbejdelse deraf,

vil undre sig over, hvor nogen har turdet tænke paa at bearbejde en saa licentieux Tildragelse for den offentlige Forestilling, men Bearbejderen har været heldig i at bortskjære alt det udvortes Grove, og derhos beholde den indvortes Trivolitet og umaadelige Letfindighed, som aander deri. Skulde saaledes, som Anm. ellers ikke er tilbøielig til at troe, et Stykkes Moralitet være det bedste Beviis for dets Godhed, vilde Joconde være et af de første, som maatte forfastes; men Skuepladsen vil som en poetisk Anstalt, aldrig have hverken heldig eller uheldig Indflydelse paa Moraliteten, det er en empirisk Sætning, som intet nok saa vidtløftig deduceret theoretisk Beviis formaaer at svække. Ideen i Joconde er virkelig poetisk, og det er for et dramatisk Sujet Hovedsagen. Desuden bortdøer i et Syngespil det ellers stødende Lefserie i Sang og Toneklang, hvilken sidste i dette Stykke er saa fortryllende som muligt. — Hr. C e t t i giver Grev Robert meget vel saavel fra theatralisk som musikalsk Side; men hans Udvortes hindrer ham fra at give en vis Værdighed, som det idealske Begreb nødvendigen maa forbinde med denne Rolle. — Hr. Z i n c k er derimod ikke flippet for Jocondes Rolle; naar han forestiller Letfindighed og Galanterie blive samme aldrig forførisk. Hr. Z i n c k har ikke Skuespiller-Talent; skulde no-

getfomhelst Fag lykkes ham, maatte det snarere være det Rørende, end det Muntre. Som Sanger fortæner han et høit Sted; man seer Mesteren, han bruger næsten aldrig Couffleuren, og er i det Musikalske saa sikker som muligt, saa at han selv med mindre naturlig Stemme end Hr. Cetti, dog overgaaer denne. — Zfr. Brza og Mad. Rind, som begge de Foregaaendes Efterinder sang begge ret vel i det Hele taget; Mad. Rinds Sang begynder bestøværrer undertiden at blive falsk; men hun spiller meget bedre end Zfr. Brza. — Mad. Zinck som Wondepigen Jeannette, ret paa sin Hylde. I det Naive er hun hjemme til Fuldkommenhed, og saa behagelig som muligt, medens hun som tragisk Skuespillerinde aldrig vil kunne undgaae Skinnets af tilbageholdt Munterhed og undertrykt Naivitet. — Hr. Bau er var meget heldig med sin Lucas, den raske Arie: Naar man i Mørket sig sniger' udforte han isærdeleshed vel. — Hr. Rind som Fogden igien den comiske Mester. — Anm. saae denne Opera kun for saa Maaneder siden i Operahuset i Berlin, og er glad ved at kunne oprigtig tilstaae sig selv, at den behagede ham langt mere i Kiøbenhavn, saavel ihensende til den theatraliske, som i end høiere Grad til den musikalske Udsørelse, hvori Orchesteret her langt overgaaer det Berlinske.

Myndlingerne.

Skuespil af Tjffland. Det plat profaiske, af kummerfulde Næringsforger forbittrede Huusliv maa man søge hos Røgebue, hos Tjffland finder man et andet Element, Blødhierlighedens nemlig, hvor det saare problematiske gode Hierte skal veie op mod alt, og tilsidst forskaffe selv Tyven (f. Ex. der Verbrecher aus Ehrsucht) Tilgivelse. Stykker, der som Myndlingerne trænge ind i Forhold, hvor de aldeles ikke have hjemme, det er at sige de dagligdagse, maa bedømmes efter disse, og mod dem synder Myndlingerne alt for aabenbare. Philip Brook, den Karakter, som Forf. synes meest at have elsket, er en utaalelig sygelig Sværmer, en indbildt Reformator, som endnu umyndig vil have Indflydelse paa Verden, og hvis wertheriske Phantasie gierne rev Planeterne ud af deres Gang, for at faae dem til at gaae efter sit Hoved. Et Exemplet paa Skuepladsen farligt, saa er det Exempel farligt, at en Dreng trodser Love og Autoriteter, og vil tage sig selv til Rette, uden at benytte sig af den lovlige Ret til Klage, som enhver Undersaat har. Det er en let Sag inden fire Bægge og imellem Bøger at føle sig paa et høiere Standpunct end alle andre, og foragte de, om end pedantiske, saa dog nødvendige Formaliteter, og derfor er det unge uerfarne Hierte let udsat derfor,

allermæst naar det bliver anpriset som et Ideal af
 Dyd. Broderen Ludvig Brook er en yderst fordær-
 vet Bøllhstling, hvis Anger ikke er at lide paa.
 Drave en stolt opfarende Mand, som gjør Scener
 af Alt, bliver hidfig over Alt, og dog synes han
 aldrig feiler. Rangkleren er en af disse unaturlige
 aristokratistiske Banskabninger, som ingensteds ere til i
 det virkelige Liv, og dog ikke ere ideallse, og det er
 kun Hr. Instructeur Frydenbalds fortreffelige
 Spil, som paa Scenen gjør ham til en ægte poetisk
 Person. — I Henseende til Spillet er ialmindelig-
 hed næsten Intet bedre at ønske. — Hr. Dr. Ryge
 er som Drave saa fuldbendt i alle Momenter, saa
 udmærket i det Nuancerede som man kan tænke sig,
 ja vel endog noget mere; thi af Papiret vil man
 ikke kunne udstudere i Tanken et saadant Mesterspil.
 — Mad. Rosings svarer dertil i det Kvindelige. —
 Mad. Foersom er som Augusta hævet over sig selv.
 — Hr. Winsløv jun. doublerede som Hofraaden
 Hr. Clausen meget godt. — Hr. Stage som
 Philip Brook taber sig, naar man har seet Foer-
 som. Sarcasmerne til Hofraaden i 2den Act, som
 i Foersoms Mund vare saa hvassse og skærende,
 udtrykte han kun maadeligt. Overalt hører til denne
 Rolle mere Indvortes, end Udvortes. Hr. Stage,
 som neppe sølte sin Rolle, eller spillede cou amore,

vilde bøde derpaa ved at være end mere blød, end Rollen tillader; men Philip Brook er en dyb indsluttet Karakter, hvis Udførelse fordrer et Slags Begeistring, den Hr. Stage ikke besidder. — Hr. Liebe giver Ludvig Brook megel heldig, Anm. saae ham spille denne Rolle i 1811, og bemærkede med Fornøielse, at han er gaaet betydelig frem siden den Tid. Et Par af det Latinske laante juridiske Udtryk, fremsagde han med urigtig Betonning af Stavelserne, hvilket er Instructeurs Sag at rette. — Hr. Rongsted gav den ene Scene, han har, særdeles vel. — Hr. Dues Spil som Didingen var meget godt; denne Rolle tilligemed den han har i Deodata og enkelte andre af samme Slags ere de eneste, hvori Anm. har fundet ham spille godt. Dette Sag er indskrænket, men det er bedre at give faa Roller vel, end mange maadeligt.

Kammermusicus Lemmings Benefice,

var en af de saakaldte Aftenunderholdninger, bestaaende af Musik, afverlende med Declamation. Disses formeentlige U hensigtsmæssighed er bleven paa tal i Kiøbenhavns Skilberie paa en vel streng Maade; men Anm. er efter denne sidste Prøve mere tilbøielig end forhen til i Hovedsagen at være enig

med hiin Recensent. — Af Musikken udmærkede sig især Hr. Funks Violoncel-Solo, som et Mesterstykke af Færdighed og kunstig Behandling af et meget svært Instrument. — Declamationen var i det Hele lidet opbyggelig; adskillige, som efter Placaten havde lovet at declamere, udebleve. Hr. Jørgensen fremsagde Bùrgers Reiseren og Abbeden, ganske som sidst. — Hr. Liebe fremsagde Dykkeren efter Schiller yderst haardt og stivt. — Mad. Andersen fremsagde Augustinus, Legende af Dehlenschläger med Fylde og Inderlighed, og Slutningen om Barnet, som vil øse Havet tomt, tonebde sødt som Uffylde paa begejstrede Læber.

Munterhedens Triumph.

Lystspil i 5 Acter efter det Engelske. Dette er som næsten alle engelske Stykker saa lunefuldt og derhos saa naturligt, at man af lutter Fornoielse overseer de Feil, det som ethvert andet mennefskeligt Arbejde har. Det er en sand Triumph af dets Forfatters Lune, vittigt og lystigt, og fuldt af piquante Intriguer. De to Hovedkarakterer: Gosfamer og Bonus ere udførte med et comiss Liv, som intet fransk og endnu mindre tydsk Skuespil kan vise Mage til. Især er Bonus en fortræffelig Londo-

ner, en saadan Caricatur, som i Virkeligheden neppe gives udenfor England. I mekanisk Henseende er i dette Stykke den Urimelighed, at Mortimer maa læse et Brev ved soagt Maanessin, og denne Urimelighed er dobbelt stødende, fordi den er saa ganske physisk. Heller ikke oplyses Tilskuerne om, hvorfor Berten i det gyldne Blies skal være saa marqueret, da han er en aldeles overskødigt Person. — Hr. Liebe spiller Sir Mortimer nogenledes; men Rollen er i sig selv mat og slæbende, og skal hæves ved Udførelsen. — Mad. Hege er som Mistress Mortimer udtrykker sødt den blide fromme Qvindelighed i sin hele stille beskedne Ynde. — Mægleren Bonus, eller efter Gosfamer's Talemaade Børsædderkoppen, gives af den danske Thalias Ypperstepræst Instructeur Frøben d a l. Kritikken bliver taus ved fuldbendte Mesterværker; Moes, som ogsaa i andre Tilfælde Dabdel, aldeles uden Betingelse hører ikke under dens Forum. — Mad. Spindler forestiller Bonus's Myndling Emilie saa godt som muligt, det godmodig-muntre lykkes hende til Fuldkommenhed. — Stykkets egentlige Hovedperson den lystige fiffige Gosfamer gives af Hr. Stage. Siden Saabnes Dage har intet saadant Spil været paa vort Theater: det lader intet tilbage at ønske, Hr. Stage bevæger sig i sin Rolle, som i sit egentlige Element.

Hans første Scene med Delville gaar rast og let; den Bessienkede udfører han med ægte Comus. Scenen med det røde Hav, og Slutningsscenen, hvort han disputerer med Bonus om Binden paa Barbados, de bedste Scener i Stykket, spiller han i alle Momenter fortreffeligt. — Mad. Clausens Miss Gloomly mangler ikke Sandhed og Troskab, men er uden synderlig comiss Kraft. Enkelte Replikker, især de hvori hun omtaler sine i 57 Bind udgivne Værker, vise, at hun ikke mangler denne. — Hendes Kammerpige Betty spiller Mad. Poulsen paa sin Viis ret godt; men ikke i den sande Soubrette-Maaner. — Hr. Clausens Delville er meget god, og Hr. Cetti giver Negeren Sambo ret vel. Saaledes forenede sig baade Spil og Stykke til at give Publicum en ret moersom Aften, hvilket ogsaa ved et propfuldt Huus er bleven paassionnet, saa tidt dette Skuespil er givet.

Macbeth.

Tragedie i 5 Acter, oversat efter Schillers Omarbeidelse af Shakspeare ved Goersom. Om Stykket har vundet for Opførelsen andet, end en større Korthed ved de Forandringer, som ere giorte dermed, tør Anm. ikke paatage sig at afgjøre; men en Sce-

ne, som *Hexenes* paa *Heden* i 3die *Act* midt i *Stykket* meest tragiske *Dieblif*, forekommer *Ann.* saa indgribende i det store *Hiul*, som her i høiere *Grad* end i nogen anden *Ann.* bekjendt *Tragedie*, river de handlende *Personer* med sig i sit mægtige *Sving*, at den i *Ann.* *Dine* er aldeles væsentlig til *Stykkets* indre *Enhed*, som *Shakspeare* aldrig gjør *Brud* paa, selv der hvor han allermest sætter sig ud over den mere franske end græske *Lære* om de tre *Enheder*. En anden hos *Shakspeare* saare fortreffelig, men mere episodisk *Scene* i 4de *Act* paa *Macduffs* *Borg*, hvor *Lady Macduff* optræder, er ogsaa udeladt; men savnes mindre, da den *Begivenhed*, der foregaaer, strax efter bliver fortalt. I den *Brimmel* af *Personer*, dette *Stykke* har, og imellem det urigtigt tænkte og flævt og mat udforte, glimtede desto herligere, som *Solen* frem af *Skjerne* paa en *taaget* *Octoberdag* de enkelte *Personers* fortreffelige *mesterlige* *Fremstilling*. — Skrækkelig og knusende med sin *Kraft* alt hvad der omgiver ham, som en *Eg* mellem *Tjørnekrat*, staaer *Hr. Dr. Ryge* paa *Scenen* i dette *Stykke*. Det er kun meget enkelte *Dieblikke*, hvor det synes som han daler, og det kan ikke være andet, da han ikke værdigen understøttes af de *Miedspillende*. — *Hr. Alstrups* *Søvnvanding* i 5te *Act* er ligesaa gyselig, som *Shakspeare*

maa have tænkt sig den; den er en svær Opgave for Skuespillerinden, men hun løser den som en gammel prøvet Mesterinde. Hvis denne Scene ikke blev taget forsigtigt, vilde den ved den allermindste Overdrivelse synke fra den allerhøieste tragiske Virkning til et baroisk Gøglerie; car les extremes se touchent siger Ordsproget, og intet er sandere. — Anm. maatte fornægte sin Sandhedskierlighed, hvis han med Roes skulde omtale den øvrige Udførelse ialmindelighed; men da han har den efter hans Mening for en Recensent gode Egenkab, at han er mere tilbøielig til at rose det Gode, end til at dable det Glette, forbigaaer han hele Resten med Taushed, kun tilføiende, at Dhr. Kruse og Clausen, og især Hr. Haack vare iblant de Øvrige de som tilfredsstillede ham meest. Den sidste som Macduff gav Slutningsscenen i 4de Act, hvori Roffe beretter ham hans Kones og Børns gyfelige Mord meget fint og nuanceret, og med en Følelse, som Anm. hiertelig beundrede. — Maskineriet gik saa uordentligt og langsomt som muligt. En Klappren med Dove og Hammer varede fra først til sidst, og da i 3die Act Scenen skulde forandres til Salen, hvor Macbeth giver en Fest, havde Tilskuerne den Glæde at see paa det tomme Theater flere Minutter, hvortil ogsaa Parterret ved bygtige Klap tilkiendegav sit ironiske Bifald.

Hr. Hass's Benefice.

Bestod af Arrel og Balborg og Sganarel's tvungne Giftermaal efter Moliere. Arrel og Balborg, denne søde rørende Kierligheds-Sang, om hvis Værd kun er een Stemme, Misundelsens frastaget, gives ikke efter Fortieneste paa det danske Theater, hvor det dog burde gives bedre, end paa noget andet. Tragedien har lidt et føleligt Tab ved Foersoms Bortgang, han er ikke erstattet, og vil i lang Tid neppe blive det. — Det vilde være Synd at misliende Hr. Liebes Anstrængelse, for at give Arrel saa godt han kunde, og i enkelte stille rørende Momenter lykkedes det ham ret vel; men den uhyre Haardhed, hvormed han vil give det Hæftige, og derhos en vis Kulde i hans hele Væsen, som bedre lader sig føle end udtrykke, fjerner ham langt og kun alt for langt fra Rollens Ideal. — Mad. Hegers guddommelige Udførelse af en guddommelig Karakter er alt for bekendt, og alt for høvet over Kritik, til at omtales uden som et Mesterværk. — Hr. Dr. Ryge giver sin Wilhelm med et friskere Anstrøg, end før Hr. Heger, som tog Rollen mere melankolsk, han har opfattet dens indre Aand paa sin sædvanlige genialste Maade, og hans Epil er i samme Aand. — Hr. Stage som Kongen figurerer meget godt; men hans Epil er yderst overfladisk, hvilket allermindest

maa have Sted i Tragedien. Naar man har seet ham spille Hagbarth, har man Grund til at vente mere af ham, end han her gav, og Ann. havde paa Grund af hiin Rolle ventet at see ham endog give Axel, og lovet sig meget deraf. — Hr. Kruse fandt Ann. ikke megen Smag i. Karakteren selv er imod Torf. Willie ikke ganske fri for Tvedtydighed; herpaa kunde en mere end almindelig Værdighed i Udførelsen raade Bod, hvilken hos Hr. Kruse ganske savnes. — Hr. Hass som Munken Knud i det Hele upaaklagelig, og visse Steder meget god; men hans Dalen med Stemmen ved Slutningen ei allene af hver Replik, men tidt og ofte af hvert Vers gjorde hans Declamation ubehagelig og heist monoton. — Hr. Haack som Sigurd og Hr. Kongsted som Biørn, begge paa sit Sted. Hr. Kongsted især, som fortæller særdeles vel Sagnet om Duffs Spøgelsevandring. — Eganarels Giftermaal er et meget moersomt lille Stykke, naar blot Molieres Kiephest Pryglene kunde have været borte. Det udførtes meget vel, især af Hr. Lindgreen som Eganarel, hvilken Karakter, som her vel udført, kan holde hele Stykket. — Hr. Dr. Ryge som Doctor Pancratius, eller hvad han nu heed, havde valgt sig en egen marqueret Dialect, som han skilte sig godt ved; men det var dog ikke at ønske, at den Maneer at spille paa maatte finde altfor mange Efterlignere.

—

Kjøbenhavn 1820. Trykt hos P. D. Kiøpping.

